

Informatieveiligheidscomité
kamer federale overheid

IVC/FO/

BERAADSLAGING NR. 20/009 VAN 15 MEI 2020 MET BETREKKING DE MEDEDELING VAN BEPAALDE PERSOONSgegevens DOOR DE ALGEMENE ADMINISTRATIE VAN DE PATRIMONIUMDOCUMENTATIE VAN DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIEN AAN DE VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN IN HET KADER VAN DE TOEPASSING VAN DIVERSE BEPALINGEN ONDER DE VLAAMSE REGLEMENTERING DOOR STEDEN EN GEMEENTEN

Gelet op de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator*, in het bijzonder artikel 35/1, § 1;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 98;

Gelet op de beraadslaging FO nr. 04/2017 van 9 maart 2017 van het voormalig Sectoraal comité voor de Federale Overheid aangaande de mededeling van bepaalde persoonsgegevens door de FOD Financiën aan de Vlaamse steden en gemeenten in het kader van de toepassing van diverse bepalingen onder de Vlaamse reglementering door steden en gemeenten;

Gelet op de aanvraag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, ontvangen op 7 april 2020;

Gelet op het verslag van de federale overheidsdienst *Beleid en Ondersteuning*;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. Het voormalig Sectoraal comité voor de Federale Overheid heeft bij beraadslaging nr. 04/2017 van 9 maart 2017 een machtiging verleend voor de mededeling van bepaalde

persoonsgegevens door de FOD Financiën aan de Vlaamse steden en gemeenten in het kader van de toepassing van diverse bepalingen onder de Vlaamse reglementering door steden en gemeenten. Het betrof een algemene beraadslaging waarbij de begunstigen (de Vlaamse steden en gemeenten) konden aansluiten voor zover ze aan de gestelde voorwaarden voldeden, meer bepaald de ondertekening van een engagementsverklaring en de mededeling van informatie over hun informatieveiligheidsbeleid en informatieveiligheidsconsulent.

2. In het kader van de hervorming van de voormalige Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de afschaffing van de sectorale comités, werd bepaald dat de beslissingen van de voormalige sectorale comités hun rechtsgeldigheid behielden (art. 111, eerste lid, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit) en dat de potentieel begunstigen van een algemene beraadslaging van één van de voormalige sectorale comités een verzoek tot toetreding kunnen indienen bij het orgaan dat door de wetgever wordt opgericht om beraadslagingen te verlenen met betrekking tot de uitwisseling van persoonsgegevens, i.e. het Informatieveiligheidscomité (art. 111, 2de lid, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit). Op basis van deze bepalingen heeft het Informatieveiligheidscomité sinds haar oprichting op 10 september 2018 de toetreding van een groot aantal Vlaamse steden en gemeenten bij beraadslaging nr. 04/2017 van 9 maart 2017 bevestigd.¹
3. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vraagt thans een nieuwe algemene beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité voor de Vlaamse steden en gemeenten, waarbij in een aantal wijzigingen ten aanzien van de beraadslaging nr. 04/2017 van 9 maart 2017 van het voormalig Sectoraal comité voor de Federale Overheid wordt voorzien. Hoewel de FOD Financiën in principe in uitvoering van art. 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens met de betrokken Vlaamse Steden en Gemeenten een protocol kan afsluiten, verkiezen beide partijen om het mechanisme van een algemene beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité en de toetreding van de individuele begunstigen via de tussenkomst van het Informatieveiligheidscomité aan te vragen. De wijzigingen bestaan uit volgende elementen:
 - een verruiming van de doeleinden op grond waarvan de persoonsgegevens in uitvoering van de federale en regionale reglementering kunnen worden gebruikt;
 - de verwerking van niet-geaggregeerde persoonsgegevens voor het doeleinde van het opstellen van beleidsondersteunende rapporten, voor zover noodzakelijk.
4. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, hierna “de VVSG” genoemd en de FOD Financiën vragen dus om voor de Vlaamse steden en gemeenten een algemene machtiging uit te brengen voor toegang tot de gegevens van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (hierna “de AAPD” genoemd). De Vlaamse steden en gemeenten dienen immers op basis van de federale en diverse Vlaamse reglementering gegevens te gebruiken uit de AAPD.

¹ De lijsten van begunstigen van de algemene beraadslagingen van het voormalig Sectoraal comité voor de Federale Overheid worden gepubliceerd op https://dt.bosa.be/nl/ivc/algemene_machtigingen_federale_overheid

5. Het betreft volgende patrimoniale gegevens van bewoners van de eigen gemeente en, afhankelijk van de finaliteit, van een andere gemeente:
- de identificatie van het kadastraal perceel zoals gekend bij de AAPD²;
 - de identificatie van de eigenaar aan de hand van het identificatienummer van het Rijksregister of het KBO-nummer;
 - de zakelijke rechten van de eigenaar, met inbegrip van:
 - de aard van het zakelijk recht;
 - het proportioneel aandeel van de eigenaar in dat recht
 - de aanvang en het einde van het zakelijk recht
 - de oppervlakte van het kadastraal perceel zoals opgenomen in de kadastrale legger en uitgedrukt in een oppervlakte maat;
 - het kadastraal inkomen zoals opgenomen in de kadastrale legger, met toevoeging van de fiscale code;
 - de eigendomsoverdrachten van het kadastraal perceel (wijzigingen in het kadastraal perceel);
 - de verkoopprijzen / referentiepunten van andere percelen;
 - de kadastrale aard van het goed: onbebouwde aard, bebouwde aard (bvb huis, bouwland, woeste grond, hooiland);
 - de constructiekenmerken van het goed, constructiecode zoals opgenomen in de kadastrale legger.
6. De gegevens worden aan de steden en gemeenten meegedeeld via twee verschillende systemen:
- enerzijds via de webservice “Consultimmo” waarbij toegang tot de permanent geactualiseerde patrimoniumgegevens wordt verleend. Deze webdienst wordt via het MAGDA-platform van de Vlaamse Dienstenintegrator (VDI) ontsloten naar de steden en gemeenten toe.
 - anderzijds via de webservice “URBAIN” waarbij de toestand per 1 januari van het fiscaal jaar wordt weergegeven en dit beperkt tot het grondgebied van de eigen gemeente. Voor specifieke opdrachten hebben de steden en gemeenten immers de toestand van 1 januari van een fiscaal jaar nodig in plaats van de actuele gegevens. Via deze toepassing worden de gegevens rechtstreeks en in batch door de FOD Financiën aan de steden en gemeenten bezorgd.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

7. Het betreft de mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsinstelling, meer bepaald de FOD Financiën, aan andere derden dan de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, meer bepaald de Vlaamse steden en gemeenten, die krachtens artikel 35/1, §1, eerste lid, van de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator* het voorwerp moet uitmaken van een voorafgaande beraadslaging van de kamer Federale Overheid van het Informatieveiligheidscomité, voor zover er tussen de partijen geen protocol in de zin van

² Kadastrale afdeling, sectie, grondnummer, bisnummer, letter-exponent, cijfer-exponent, partitienummer.

artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens wordt afgesloten.

8. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat de betrokken partijen geen protocol hebben afgesloten en dat het VVSG een aanvraag tot beraadslaging heeft ingediend, in overleg met de FOD Financiën. Het Comité is bijgevolg bevoegd.

B. TEN GRONDE

B.1. VERANTWOORDINGSPLICHT

9. Overeenkomstig artikel 5, §2, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming³ (hierna 'AVG' genoemd) zijn de FOD Financiën en de Vlaamse steden en gemeenten die toetreden tot deze algemene beraadslaging als verwerkingsverantwoordelijken verantwoordelijk voor het naleven van de beginselen van de AVG en moeten ze in staat zijn dit aan te tonen. De VVSG is geen verwerkingsverantwoordelijke en treedt op ter facilitering van de totstandkoming van huidige beraadslaging.
10. Het Comité wijst erop dat de verantwoordelijken voor de verwerking in uitvoering van artikel 30 AVG een register van de verwerkingsactiviteiten die onder hun verantwoordelijkheid plaatsvinden, moeten bijhouden overeenkomstig de voorwaarden opgenomen in voormeld artikel.

B.2. RECHTMATIGHEID

11. Overeenkomstig art. 5, §1, a), AVG moeten persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig is. Dit houdt in dat de beoogde verwerking een basis moet vinden in één van de rechtmatigheidsgronden vermeld in artikel 6 AVG.
12. Het informatieveiligheidscomité stelt vast dat de verwerking overeenkomstig art. 6, §1, c), AVG noodzakelijk is om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die op de Vlaamse steden en gemeenten als verwerkingsverantwoordelijken, rusten. De verwerking is eveneens noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de Vlaamse steden en gemeenten als verwerkingsverantwoordelijken werd opgedragen (art. 6, e), AVG). Het gaat hierbij om de toepassing en de uitvoering van onder meer volgende regelgeving: het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Inkomstenbelasting 1992, het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging, het Besluit van de Vlaamse Executieve van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie van het openbaar onderzoek inzake buurtwegen, het Decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid, het Besluit van de Vlaamse Regering 10 juli 2008 houdende bepaling van de nadere regels voor

³ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

de opmaak, de actualisering en de financiering van het register van de onbebouwde percelen, het Decreet van 14 oktober 2016 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen, het Decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, het Decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, ...

B.3. DOELBINDING

- 13.** Artikel 5, §1, b), AVG laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden (principe van doelbinding). De gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden.
- 14.** De in randnummer 5 beschreven persoonsgegevens worden door de steden en gemeenten verwerkt voor doeleinden die hun oorsprong vinden in wettelijke, decretale en reglementaire opdrachten en taken op federaal en Vlaams vlak. Gelet op de omvang van de bevoegdheden kunnen deze in 3 hoofddoeleinden worden ondergebracht:
 1. Het toekennen van en het informeren over vergunningen, rechten, diensten en voordelen aan inwoners en niet-inwoners hetzij op initiatief van de betrokkenen zelf, hetzij proactief op basis van een gemeentelijke bevoegdheid

Ter illustratie kan hier verwezen worden naar taken en opdrachten omtrent:

- De omgevingsvergunning⁴
- Onteigening⁵
- Planbaten en planschade⁶
- Het gemeentelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan⁷
- Buurt- en/of voetwegen⁸
- Het afsluiten van een convenant en adviesverlening in het kader van de kansspelwetgeving⁹
- Gemeentelijke vergunningen/premies/voordelen/subsidies/diensten¹⁰
- Het informeren over vergunningen, premies, voordelen, ingrijpende veranderingen en plichten¹¹

⁴ Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

⁵ Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

⁶ Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

⁷ Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie van het openbaar onderzoek inzake buurtwegen.

⁹ Wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers.

¹⁰ De juridische basis voor deze vergunningen/premies/voordelen/subsidies en diensten wordt gevormd door de gemeentelijke beslissing of het gemeentelijk reglement in kwestie.

¹¹ De juridische basis wordt gevormd door de gemeentelijke beslissing of het gemeentelijk reglement in kwestie.

- Algemeen beleid en beheer van eigen patrimonium¹²
- 2. Het innen van en het informeren over belastingen, retributies, en andere schuldvorderingen, het opleggen van gemeentelijke administratieve sancties en het opleggen van maatregelen in het kader van de handhavingsbevoegdheid door een lokaal bestuur bij inwoners en niet-inwoners

Ter illustratie kan hier verwezen worden naar taken en opdrachten omtrent:

- Het heffen van en gericht informeren over gemeentelijke belastingen, retributies of GAS¹³
- Invorderingsprocedure (Dienst Invorderingen)¹⁴
- Handhaving (in het licht van het opleggen van bestuurlijke maatregelen aan eigenaars)¹⁵
- Woonkwaliteit¹⁶
- Openbare veiligheid, gezondheid en rust¹⁷
- 3. Het opmaken van alle soorten beleidsplannen in het kader van de gemeentelijke bevoegdheden en de verplichte rapportering aan andere overheden (bv. mobiliteit, ouderenbeleid, jeugdbeleidsplannen, ruimtelijke ordening, wonen, veiligheid enz.)

Ter illustratie kan hier verwezen worden naar volgende taken en opdrachten omtrent:

- de opmaak van registers betreffende¹⁸
 - o De huurmarkt of woningmarkt
 - o 2de verblijven
 - o Register ‘ongeschikt/onbewoonbaar/overbewoning)
 - o Register verwaarlozing
 - o Inventaris risicogronden
 - o Studentenwoningen
 - o Leegstandregister
 - o Register onbebouwde percelen
- Algemeen gemeentelijk beleid¹⁹:

¹² Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, B.S. 15 februari 2018.

¹³ De juridische basis wordt gevormd door de gemeentelijke beslissing of het gemeentelijk reglement in kwestie.

¹⁴ Decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen; het Wetboek van Inkomstenbelasting 1992, het Burgerlijk Wetboek.

¹⁵ Vlaamse Codes Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009; decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake Milieubeleid.

¹⁶ Vlaamse Wooncode van 15 juli 1997; decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid.

¹⁷ Nieuwe gemeentewet van 24 juni 1988.

¹⁸ O.a. Decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid; Besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 2018 houdende bepaling van de nadere regels voor de opmaak, de actualisering en de financiering van het register van de onbebouwde percelen.

¹⁹ O.a. het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, Wetboek van Inkomstenbelasting 1992, Vlaamse codex fiscaliteit.

- Evaluatie van (stads)vernieuwingsprojecten
 - Statistische analyses en wetenschappelijk onderzoek
 - Beheer van studentenverblijfplaatsen
 - Opmaken van het ruimtelijk structuurplan (RUP)
 - Voorbereiding van fusie van gemeenten
 - Buitengewone herziening van kadastrale inkomens (op vraag van burgemeester)
 - de inschatting van de financiële resultaten/inkomsten van een bepaalde hoegrootheid van de opcentiemen in het kader van de gemeentelijke begroting.
15. Gelet op het feit dat deze doeleinden worden gebaseerd op de federale en regionale regelgeving die van toepassing is op Vlaamse steden en gemeenten, stelt het Comité vast dat de door de aanvrager beoogde doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. Rekening houdend met zowel de omvang van de wettelijke, decretale en reglementaire taken en opdrachten op federaal en Vlaams vlak als met het feit dat deze wetgeving permanent wijzigt, is het niet aangewezen om een strikt limitatieve lijst van de reglementering op basis waarvan de Vlaamse steden en gemeenten de gevraagde gegevens zullen gebruiken, in huidige beraadslaging op te nemen²⁰. **Desalniettemin** mogen de persoonsgegevens uitsluitend worden verwerkt voor doeleinden die een rechtsgeldige grondslag vinden in de reglementering die van toepassing is op de Vlaamse steden en gemeenten. Het Informatieveiligheidscomité wijst dan ook nogmaals op de verantwoordelijkheid van de steden en gemeenten om, conform art. 30 AVG, **een register van de verwerkingsactiviteiten** aan te houden **mét vermelding van de concrete verwerkingsdoeleinden**. Het Informatieveiligheidscomité wijst hierbij eveneens uitdrukkelijk op de opdracht van de **functionaris voor de gegevensbescherming** van de steden en gemeenten die aansluiten bij huidige beraadslaging, waaronder het informeren en adviseren over de verplichtingen uit hoofde van de AVG en het toezien op naleving van de AVG en de Belgische privacywetgeving en van het beleid van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. Het comité acht het bovendien noodzakelijk dat **de VVSG minstens jaarlijks een overleg met de functionarissen voor gegevensbescherming van de betrokken steden en gemeenten en van de FOD Financiën organiseert** teneinde de toepassing en naleving van deze beraadslaging en de verplichtingen die door de AVG en toepasselijke regelgeving betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden opgelegd, te verzekeren en eventuele tekortkomingen te bespreken en te remediëren. **De VVSG is ertoe gehouden een kopie van het verslag van dit overleg aan het Informatieveiligheidscomité over te maken.**
16. De persoonsgegevens in kwestie werden oorspronkelijk ingezameld door de FOD Financiën in het kader van haar diverse wettelijke opdrachten, onder andere betreffende de fiscale en

²⁰ Hierbij kan verwezen worden naar de beraadslaging nr. 13/2013 van het voormalig Sectoraal comité van het Rijksregister in het kader waarvan aan de Vlaamse steden en gemeenten toegang werd verleend tot de gegevens van het Rijksregister in het kader van 5 breed beschreven doel terreinen en waarbij een deel van de toepasselijke regelgeving ter illustratie werd beschreven.

documentaire doelstellingen in hoofde van de AAPD.²¹ In het kader van de mededeling van de gegevens aan de Vlaamse steden en gemeenten mogen de gegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de oorspronkelijke doeleinden. Hierbij moet rekening gehouden worden met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

17. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat art. 337, tweede lid van het Wetboek van Inkomstenbelasting er uitdrukkelijk in voorziet dat de ambtenaren van de administratie der directe belasting en van de administratie van het kadaster hun ambt uitoefenen wanneer zij aan andere administratieve diensten van de Staat of aan de in artikel 329 van het Wetboek van Inkomstenbelasting bedoelde openbare instellingen of inrichtingen²², inlichtingen verstrekken welke voor die diensten, instellingen of inrichtingen nodig zijn voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen.
18. Gelet op de hogervermelde taken en opdrachten van de Vlaamse steden gemeenten (en voor zover de verwerking beperkt blijft tot die taken en opdrachten), is het Informatieveiligheidscomité van oordeel dat de beoogde verwerking door de Vlaamse steden en gemeenten niet onverenigbaar is met de doeleinden van de oorspronkelijke verwerking.

B.4. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.4.1. Minimale gegevensverwerking

19. Artikel 5, §1, b), AVG stelt dat persoonsgegevens ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (“minimale gegevensverwerking”), moeten zijn.
20. Volgens de VVSG zijn de persoonsgegevens die worden meegedeeld en die worden beschreven in randnummer 12 van deze beraadslaging, de basisgegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van elk van de drie hoofddoeleinden. Wat de proportionaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens van de eigen bewoners op grond van de doeleinden in het kader van de regelgeving vermeld in randnummer 12 betreft, kan het Informatieveiligheidscomité verwijzen naar de (positieve) beoordeling van het voormalig Sectoraal comité voor de Federale Overheid in haar beraadslaging nr. 04/2017 van 9 maart 2017, meer bepaald randnummers 29 tot en met 37. Het Informatieveiligheidscomité wijst er op dat de Vlaamse steden en gemeenten overeenkomstig de AVG ertoe gehouden zijn om de minimale gegevensverwerking in het kader van ieder doeleinde dat onder één van de drie in randnummer 14 van deze beraadslaging vermelde hoofddoeleinden valt, te garanderen.
21. De persoonsgegevens zullen worden meegedeeld via twee verschillende kanalen, meer bepaald de webservices Consultimmo en URBAIN. Het betreft dezelfde categorieën van gegevens doch via de toepassing Consultimmo bekomen de steden en gemeenten

²¹ Art. 471, 472 en volgende van het Wetboek van Inkomstenbelastingen en art. 504 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen.

²² Dit betreft de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat, een Gemeenschap of een Gewest mede beheert, waaraan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest een waarborg verstrekt, op de werkzaamheden waarvan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel wordt aangewezen door de federale regering of een Gemeenschaps- of Gewestregering, op haar voordracht of met haar goedkeuring. Hieronder dienen dus eveneens de steden en gemeenten te worden begrepen.

geactualiseerde gegevens terwijl ze via de toepassing URBAIN uitsluitend de toestand op 1 januari van ieder fiscaal jaar bekomen. Dit komt tegemoet aan de noodzaak van de verwerking van de gegevens in het licht van elk van de hoofddoelstellingen: voor de eerste en tweede hoofddoelstelling (het toekennen van en het informeren over vergunningen, rechten, etc, en het innen van en het informeren over belastingen, retributies, etc) hebben de Vlaamse steden en gemeenten immers actuele gegevens nodig terwijl voor de derde hoofddoelstelling (het opstellen van beleidsrapporten en verplichte rapportering) de toestand op 1 januari van ieder fiscaal jaar volstaat of is vereist.

22. De gegevens betreffen in principe uitsluitend gegevens van eigenaars van het eigen grondgebied. In het kader van de eerste en tweede hoofddoelstelling (waarvoor de toegang tot de gegevens via de toepassing ConsultImmo wordt verkregen) vereisen specifieke taken en opdrachten evenwel in sommige gevallen ook informatie over eigenaars buiten het eigen grondgebied:

- grensoverschrijdende openbaar onderzoeken, waarbij toegang tot de kadastrale gegevens buiten het eigen grondgebied ter hoogte van de gemeentegrenzen noodzakelijk is;

- in het kader van gemeentelijke reglementen (verkrijgen van een premie of van een vrijstelling van retributie of belasting), waarbij het bezitten van een tweede eigendom (al dan niet in een andere gemeente) aanleiding kan geven tot het weren van bepaalde premies of voordelen en tot het weigeren van vrijstelling van retributie of belasting;

Iedere stad of gemeente die gegevens opvraagt buiten haar eigen grondgebied, dient bij de opvraging het doeleinde te verantwoorden, zodat een a posteriori controle kan worden uitgevoerd. Bovendien verzekert de Vlaamse dienstintegrator (die de gegevens van de ConsultImmo-toepassing ontsluit naar de Vlaamse steden en gemeenten) dat in deze gevallen uitsluitend de strikt noodzakelijke gegevens worden meegedeeld, door middel van JA/NEEN antwoorden, bijvoorbeeld in het kader van de verificatie van tweede eigendommen.

23. De VVSG argumenteert dat de steden en gemeenten voor de drie hoofddoelstellingen individuele persoonsgegevens dienen te ontvangen en dat de doeleinden niet kunnen worden verwezenlijkt aan de hand van louter geaggregeerde gegevens²³. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat de Vlaamse steden en gemeenten via ConsultImmo (voor de eerste twee hoofddoeleinden) en via URBAIN (voor het derde hoofddoeleinde) toegang hebben tot dezelfde categorieën van persoonsgegevens, al zijn de gegevens via ConsultImmo permanent geactualiseerd en via URBAIN slechts beschikbaar per 1 januari van ieder fiscaal jaar. De eventuele aggregatie van de gegevens via één van beide kanalen (URBAIN) heeft bijgevolg slechts een beperkt effect, aangezien dezelfde gegevens op individueel niveau via het andere kanaal (ConsultImmo) eveneens toegankelijk zijn. Bovendien vereisen de verschillende en uiteenlopende opdrachten en taken in het kader van de redactie van beleidsplannen en verplichte rapportering diverse combinaties van (persoons)gegevens waardoor een algemene aggregatie van alle gegevens geen nuttige informatie zou kunnen opleveren. Een ad hoc aggregatie per soort beleidsplan of rapportering zou de mogelijkheden en de middelen van de FOD Financiën overstijgen, terwijl de FOD Financiën sowieso geen toezicht of controle kan/mag uitvoeren op de

²³ Het voormalig Sectoraal Comité voor de Federale Overheid had voor wat de mededeling van gegevens in het licht van de derde hoofddoelstelling in haar beraadslaging nr. 04/2017 een aggregatie opgelegd.

effectieve verwerking door iedere stad of gemeente. **Desalniettemin** dient het principe van gegevensminimalisatie door de Vlaamse steden en gemeenten te worden toegepast. Dit houdt dan ook in dat op het niveau van de steden en gemeenten moet worden gegarandeerd dat uitsluitend die gegevens die noodzakelijk zijn om het doeleinde in kwestie te realiseren, effectief worden verwerkt. De **functionaris voor gegevensbescherming** van iedere stad of gemeente dient er dan ook op toe te zien dat de gegevens die door de betrokken diensten van de stad of gemeente in kwestie worden verwerkt in het licht van de derde hoofddoelstelling (opstellen van beleidsplannen en verplichte rapportering), in voorkomend geval vooraf afdoende worden geselecteerd en waar nodig geaggregeerd of gepseudonimiseerd (zie eveneens randnummer 35). De beleidsplannen en verplichte rapportering mogen vanzelfsprekend in geen geval individuele gegevens bevatten.

B.4.2. Opslagbeperking

24. De gegevens afkomstig van de FOD Financiën zullen door de steden en gemeenten voor een maximale termijn van 30 jaar worden bewaard, en dit in het licht van artikel 2262 van het Burgerlijk Wetboek²⁴. Het Informatieveiligheidscomité neemt hiervan akte.

25.1 In de praktijk dient een onderscheid te worden gemaakt tussen verschillende bewaringsmethoden in de tijd. De behandeling van een lopend dossier vereist een zodanige bewaringswijze dat de gegevens beschikbaar en toegankelijk zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het dossierbeheer. Zodra een dossier kan worden gearchiveerd dient de gekozen bewaringswijze nog slechts een beperkte toegang en beschikbaarheid aan de gegevens te verlenen. Zodra de bewaring niet langer nuttig is mogen de gegevens niet langer bewaard worden in een vorm die identificatie van de betrokkenen toelaat. De functionaris voor gegevensbescherming van iedere stad of gemeente zit toe op de beperking van de bewaringstermijn.

25.2 Het anonimiseren van de gegevens na afloop van de bewaartermijn valt onder de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke, in casu de steden en gemeenten. Indien blijkt dat het eenvoudigweg weglaten van het Rijksregisternummer en/of KBO-nummer onvoldoende is om het risico op heridentificatie uit te sluiten, dient de verwerkingsverantwoordelijke bijkomende maatregelen te treffen, zoals het aggregeren van gegevens in klassen (bv. leeftijd) of het weglaten van gegevens (bv. het concrete adres).

Hierbij kan verwezen worden naar het principe van de 'small cell risk analyse'. Om te verzekeren dat de betrokkenen niet kunnen worden geheridentificeerd aan de hand van het voorkomen van een te beperkt aantal gevallen per gegevenscategorie (zogenaamde 'small cells'), moeten bewerkingen op de gegevens worden uitgevoerd (zoals aggregatie van gegevens). De voormalige Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft hieromtrent meer duiding gegeven in een rapport uit 2017 in de context van (onder meer) big data en open datatoepassingen.²⁵

²⁴ Dit artikel bepaalt dat zakelijke rechten verjaren na verloop van 30 jaren.

²⁵

https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Big_Data_Rapport_2017.pdf

B.4.3. Bestemmingen en/of derden aan wie de gegevens worden meegegeeld

26. De gegevens worden uitsluitend intern gebruikt, met name door de personeelsleden van volgende diensten van steden en gemeenten:
- dienst bevoegd voor Financiën;
 - dienst bevoegd voor Grondgebiedzaken;
 - wonen en ruimtelijke ordening
 - natuur en milieu
 - mobiliteit en openbare werken
 - dienst bevoegd voor lokale economie;
 - dienst bevoegd voor samenleven, welzijn en gezondheid
27. Het Informatieveiligheidscomité wijst er de geheimhoudingsplicht die in artikel 236bis van het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten wordt opgelegd. De Vlaamse steden en gemeenten dienen te garanderen dat elk personeelslid dat de persoonsgegevens in kwestie verwerkt tot geheimhouding is verplicht.
28. Het Informatieveiligheidscomité neemt akte van het feit dat de ontvangen gegevens niet aan derden zullen worden meegegeeld, behoudens in gevallen waarin de steden en gemeenten hiertoe wettelijk verplicht zouden zijn, zoals in het kader van gerechtelijk onderzoek. Het Comité wijst er nogmaals op dat elke verwerking dient te worden geregistreerd in het Register van verwerkingsactiviteiten.

B.5. RECHTEN VAN DE BETROKKENEN

29. Overeenkomstig artikel 14 AVG dient de verwerkingsverantwoordelijke bepaalde informatie over de gegevensverwerking mee te delen aan de betrokkene indien de persoonsgegevens niet van de betrokkene zijn verkregen. Deze verplichting geldt evenwel niet indien het verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij Unie- of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en dat recht voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen. In onderhavig geval zullen de geplande gegevensverwerkingen worden verricht in toepassing van de voorgeschreven bepalingen door of krachtens een wet of een decreet (cfr. supra).
30. Het Informatieveiligheidscomité acht het gepast dat de betrokken partijen in een zekere mate van collectieve transparantie voorzien, meer bepaald door op de websites van de betrokken instellingen te vermelden dat de onderhavige gegevens worden uitgewisseld in het kader van de besproken doeleinden.
31. Rekening houdend met de mogelijkheden van artikel 23 AVG om de reikwijdte van de rechten en verplichtingen te beperken, stelt het Informatieveiligheidscomité vast dat de VVSG namens de Vlaamse steden en gemeenten verklaart dat de betrokkenen hun rechten op grond van art. 12 tot en met 22 en artikel 34 AVG, zonder beperking kunnen uitoefenen. Het informatieveiligheidscomité neemt hier akte van.

B.6. VERWERKER

32. Voor zover steden en gemeenten beroep doen op een verwerker in het kader van de verwerking van de beoogde persoonsgegevens, zijn zij verantwoordelijk voor de correcte toepassing van artikel 28 AVG. Dit houdt onder meer in dat zij uitsluitend een beroep doen op verwerkers die afdoende garanties met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen bieden opdat de verwerking aan de vereisten van de AVG voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd. De verwerker neemt geen andere verwerker in dienst zonder voorafgaande specifieke of algemene schriftelijke toestemming van de stad of gemeente in kwestie. De verwerking door een verwerker wordt conform de bepalingen van artikel 28 AVG geregeld in een overeenkomst of andere rechtshandeling krachtens het Unierecht of het lidstatelijke recht die de verwerker ten aanzien van de stad of gemeente in kwestie bindt, en waarin het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en het doel van de verwerking, het soort persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen, en de rechten en verplichtingen van de stad of gemeente in kwestie worden omschreven. De verwerker dient er zich toe te verbinden om de voorwaarden van deze beraadslaging na te leven.
33. Het Informatieveiligheidscomité neemt er akte van dat de steden en gemeenten de naam van de verwerker(s) die toegang hebben tot de gegevens in kwestie, zullen meedelen op het eerste verzoek van de FOD Financiën.

B.7. BEVEILIGING

34. Persoonsgegevens moeten door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging („integriteit en vertrouwelijkheid”).²⁶ De Vlaamse steden en gemeenten die de betreffende persoonsgegevens ontvangen van de FOD Financiën dienen te beschikken over een functionaris voor gegevensbescherming en dienen, conform artikel 34 AVG, passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen, die, waar passend, onder meer het volgende omvatten:
- a) de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - b) het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen en diensten te garanderen;
 - c) het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - d) een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
35. Het Informatieveiligheidscomité herhaalt dat de steden en gemeenten elk verantwoordelijk zijn om, in samenwerking met hun respectieve functionaris voor gegevensbescherming, te

²⁶ Art. 5, §1, f), AVG.

garanderen dat de personeelsleden van de betrokken diensten uitsluitend de persoonsgegevens ontvangen die ze nodig hebben voor het verwezenlijken van de doeleinden zoals omschreven in deze beraadslaging. Wat het derde hoofddoeleinde betreft, betekent dit dat de steden en gemeenten in voorkomend geval, al dan niet in samenwerking met de VVSG, de gegevens die via de URBAIN-toepassing in batch worden ontvangen, dienen te pseudonimiseren of aggregeren alvorens ze door de betrokken personeelsleden worden verwerkt. Vooraleer een stad of gemeente zich kan beroepen op de toetreding tot deze beraadslaging voor wat de verwerking van de gegevens die worden ontvangen via de URBAIN-toepassing betreft, dient het in samenwerking met zijn functionaris voor gegevensbescherming én in overleg met de VVSG de noodzakelijke afspraken te maken en procedures op te stellen teneinde de naleving van de hier beschreven verplichting te documenteren en te verzekeren.

36. Wat de gegevens die via de webservice Consultimmo worden verkregen, betreft, neemt het Informatieveiligheidscomité akte van het feit dat vooraleer de eigendomgegevens van een belastingplichtige kunnen worden opgezocht, de stad of gemeente op het MAGDA-platform van de Vlaamse dienstenintegrator (VDI) moet aangeven dat hij een dossier voor een bepaald doeleinde heeft i.v.m. deze persoon. Dit gebeurt door deze persoon in te schrijven in het MAGDA verwijzingsrepertorium, waarbij het INSZ nummer, het doel en de periode waarbinnen opzoekingen mogelijk zijn, opgegeven worden. Zonder inschrijving in het verwijzingsrepertorium weigert MAGDA de opzoekingen. Bovendien zal het MAGDA platform ervoor zorgen dat in het resultaat enkel de gegevens die voor dit doel gemachtigd zijn, weergegeven worden. Niet gemachtigde gegevens worden uitgefilterd. Dankzij het systeem van logging, kan op elk moment worden nagegaan welke persoon welke gegevens en voor welke doeleinde heeft geraadpleegd.
37. De FOD Financiën beschikt over een functionaris voor gegevensbescherming en een veiligheidsplan. Er kan tevens verwezen worden naar de wet van 3 augustus 2012 *houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten*. Het Comité heeft hier akte van genomen.

Om deze redenen, besluit

het Informatieveiligheidscomité, kamer federale overheid:

dat de uitwisseling van de in deze beraadslaging beschreven persoonsgegevens tussen de FOD Financiën en de Vlaamse steden en gemeenten die aan het Informatieveiligheidscomité een geschreven en ondertekende verbintenis toesturen waarmee zij zich aansluiten bij onderhavige beraadslaging²⁷, is toegestaan mits wordt voldaan aan de in deze beraadslaging vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

²⁷ Een verplicht te gebruiken modelverklaring is beschikbaar op https://dt.bosa.be/nl/ivc/algemene_machtigingen_federale_overheid

In het bijzonder dienen de begunstigen te verklaren en in de praktijk te verzekeren dat:

- de AVG, de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en elke andere toepasselijke regelgeving worden nageleefd;
- een functionaris voor gegevensbescherming wordt aangesteld;
- een register van de verwerkingsactiviteiten wordt aangehouden overeenkomstig de vereisten van art. 30 AVG, met een bijzondere aandacht voor de vermelding van de concrete verwerkingsdoeleinden met verwijzing naar iedere toepasselijke regelgeving;
- het finaliteitsbeginsel wordt geëerbiedigd, meer bepaald dat de verkregen gegevens slechts worden gebruikt voor de doeleinden die worden beschreven in randnummer 14 van onderhavige beraadslaging en die zijn gebaseerd op federale of Vlaamse regelgeving;
- alvorens de persoonsgegevens voor het derde hoofddoel (namelijk het opstellen van beleidsplannen en de verplichte rapportering) worden verwerkt, in samenwerking met de functionaris voor gegevensbescherming en de VVSG de nodige maatregelen en procedures worden opgesteld om het principe van gegevensminimalisatie te garanderen en waar nodig tot aggregatie of pseudonimisering over te gaan;
- de gegevens worden gewist van zodra ze niet meer nodig zijn en de maximale bewaringstermijn in acht wordt genomen;
- de gegevens enkel worden verwerkt door personen die deze gegevens voor de uitoefening van hun functie nodig hebben binnen de diensten vermeld in deze beraadslaging;
- de gegevens niet aan derden worden verstrekt, behalve indien deze mededeling noodzakelijk is in het kader van een eventuele gerechtelijke vervolging of een andere wettelijk verplichting;
- indien de gegevens aan verwerkers worden verstrekt, de bepalingen van artikel 28 AVG worden nageleefd, de verwerker er zich toe verbindt om de voorwaarden van deze beraadslaging na te leven, en dat passende waarborgen worden voorzien om oneigenlijk gebruik van de gegevens te voorkomen. De vertrouwelijkheid van de gegevens moet worden bewaard door het opleggen van een vertrouwelijkheidsverplichting aan iedere persoon die toegang heeft tot de gegevens en de gegevens mogen niet aan derden worden meegedeeld.
- de nodige technische en organisatorische maatregelen worden getroffen;
- de stad of gemeente in kwestie deelneemt aan het (minstens) jaarlijks overleg met de VVSG, de functionarissen voor gegevensbescherming van de tot de beraadslaging toegetreden steden en gemeenten en de FOD Financiën teneinde de toepassing en de naleving van de voorwaarden van deze beraadslaging en de verplichtingen die door de AVG en toepasselijke regelgeving betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden opgelegd, te garanderen.

Onderhavige beraadslaging is automatisch van toepassing op de Vlaamse steden en gemeenten die reeds rechtsgeldig zijn toegetreden tot de beraadslaging nr. 04/2017 van 9 maart 2017 van het voormalig Sectoraal comité voor de Federale Overheid. Zij dienen dus niet opnieuw toe te treden tot onderhavige beraadslaging doch kunnen de verwerking van de persoonsgegevens uitsluitend verderzetten voor zover ze voldoen aan de voorwaarden van deze beraadslaging. De VVSG is ertoe gehouden om alle Vlaamse steden en gemeenten die reeds zijn toegetreden tot voormelde

beraadslaging nr. 04/2017 van 9 maart 2017 afdoende te informeren over de bepalingen en voorwaarden van onderhavige beraadslaging.

Mireille SALMON
voorzitster

De zetel van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de FOD BOSA - Simon Bolivarlaan 30 – 1000 Brussel (tel. 32-2-740 80 64).